

DAŽNIAUSIAI KYLANTYS KLAUSIMAI, PASTEBĖJUS VAIKO UGDYMO SI SUNKUMUS

KAS YRA SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ VAIKAS?

Tai vaikas, kuriam dėl išskirtinių gabumų, įgimtų ar įgytų sutrikimų, nepalankių aplinkos veiksnių reikalinga savita pagalba ar paslaugos ugdymo procese.

KAS YRA SPECIALIEJI UGDYMO SI POREIKIAI?

Specialieji ugdymosi poreikiai (toliau SUP) – tai pagalbos ir paslaugų ugdymo procese reikmė, atsirandanti dėl išskirtinių asmens gabumų, įgimtų ar įgytų sutrikimų, nepalankių aplinkos veiksnių.

KAS YRA SPECIALUSIS UGDYMAS?

Mokinių turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo paskirtis – padėti mokiniui lavintis, mokytis pagal gebėjimus, įgyti išsilavinimą ir kvalifikaciją, pripažįstant ir plėtojant jų gebėjimus ir galias.

KAS IR KUR GALI KREIPTIS DĖL VAIKO SUP ĮVERTINIMO?

Prašyti įvertinti vaiko poreikius gali tėvai, jeigu įtaria, kad jų vaikas turi mokymosi sunkumų. Taip pat vaiko poreikių įvertinimą gali inicijuoti jį ugdanti švietimo įstaiga. Jei vaiko ugdymosi sunkumus pastebi mokyklos pedagogas, tuomet jis kreipiasi į tėvus, prašydamas sutikimo nustatyti vaiko ugdymosi sunkumus bei įvertinti jo gebėjimus. Gavęs tėvų sutikimą, pedagogas kreipiasi į švietimo įstaigos, kurioje vaikas ugdomas, vaiko gerovės komisiją (toliau - VGK).

KOKIU TIKSLU YRA ĮVERTINAMI VAIKO SUP?

Vaiko SUP įvertinami tam, kad vaikui būtų nustatyta pagalbos ir paslaugų reikmė, siekiant sudaryti jam optimalias ugdymo ir ugdymosi sąlygas. Tik įvertinus SUP galima vaikui rekomenduoti tinkamą ugdymo programą, specialistų pagalbą ar tinkamą ugdymo įstaigą.

KAS IR KAIP ĮVERTINA SUP?

Pirminis įvertinimas. Mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių pirminį įvertinimą atlieka Mokyklos VGK, kurios nariais yra mokyklos vadovas, mokyklos vadovo pavaduotojas, švietimo pagalbos specialistai: socialinis pedagogas, psichologas, specialusis pedagogas, logopedas, sveikatos priežiūros specialistas, mokytojai, auklėtojai.

Komisijos nariai atlieka pirminį įvertinimą ir teikia siūlymų mokyklos vadovui dėl švietimo pagalbos specialiųjų poreikių vaikams skyrimo LR švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka. Taip pat komisijos nariai teikia rekomendacijų pedagogams, tėvams (globėjams, rūpintojams) dėl ugdymo būdų, metodų, techninės pagalbos ir specialiųjų priemonių naudojimo.

Išsamus įvertinimas. Mokyklos vaiko gerovės komisija nusprendusi, kad mokiniui yra tikslinga pritaikyti ugdymo programą ir skirti specialųjį ugdymą, gavusi tėvų sutikimą, nukreipia vaiką į Pedagoginę psichologinę tarnybą (toliau – PPT) dėl išsamesnio įvertinimo. Vaiką į tarnybą privalo palydėti tėvai ar globėjai.

Išsamų įvertinimą atlieka miesto ar rajono PPT. Tarnybos specialistai (logopedai, specialieji pedagogai, psichologai, socialiniai pedagogai, surdopedagogai, tiflopedagogai, neurologai ir kt.) įvertina specialiuosius ugdymosi poreikius, nustato jų lygį. Aptaria rezultatus su tėvais ir skiria specialųjį ugdymąsi ir (ar) švietimo pagalbą vaikui. Taip pat specialistai teikia rekomendacijas tėvams bei vaiką ugdantiems pedagogams ir specialistams..

Jeigu nesutinkate su PPT išvadomis, rekomendacijomis, tuomet galite kreiptis į apskrities PPT arba PPC.

Labai svarbu, kad tėvai neliktų abejingi ir bendradarbiautų su pedagogais bei specialistais. Bendradarbiavimas – kelias į sėkmę ir vaiko gerovę.

KOKIOS UGDYMO PROGRAMOS GALI BŪTI SIŪLAMOS VAIKUI, TURINČIAM SUP?

Remiantis LR švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu“ vaikui gali būti skiriamos tokios ugdymo programos:

- **Pritaikytos pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo bendrosios programos**, siekiant sudaryti sąlygas įgyti tinkamą išsilavinimą.

- **Individualizuotos pradinio, pagrindinio ugdymo programos**, skirtos sutrikusio intelekto mokiniams.

KOKIAM LAIKUI VAIKUI SKIRIAMAS SPECIALUSIS UGDYMAS?

Specialusis ugdymas gali būti skiriamas laikinai arba nuolat. PPT ar Mokyklos vaiko gerovės pažymoje dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio/pakartotinio įvertinimo gali būti nurodyta specialiųjų ugdymosi poreikių trukmė ir kada įvertinimą pakartoti. Jeigu nurodyta nėra, vadinasi, vaikui skiriamas nuolatinis specialusis ugdymas.

KAIP PADĖTI VAIKUI?

- Reikėtų išsiaiškinti, ką mano pats vaikas. Ar jam pačiam atrodo, kad jis turi mokymosi problemų.
- Tėvų aktyvus dalyvavimas, nustatant, aptariant vaiko sunkumus, numatant pagalbos vaikui būdus ir formas yra be galo svarbus. Nebūkite abejingi, domėkitės savo vaiku.
- Jeigu Jūsų vaikas turi SUP nekaltinkite jo tingėjimu, nenoru mokytis.
- Niekas geriau už Jus nepažįsta Jūsų vaiko, todėl papasakokite Jūsų vaiką ugdančiam pedagogui, kuo daugiau apie savo vaiką: kas jam gerai sekasi, kokią veiklą jis mėgsta, kas jam patinka, kas jį nuramina, kaip jis reiškia savo jausmus ir daugelį kitų dalykų.
- Parodykite vaikui, kad Jūs džiaugiatės bent mažiausiu jo laimėjimu, pagirkite, paskatinkite jį.
- Negalvokite, kad pedagogai stebukladariai ir vieninteliai žino, kas tinkama Jūsų vaikui. Pasidalinkite su jais savo patyrimu, baimėmis, rūpesčiais, pasiekimais, džiaugsmais.
- Jūsų vaikas tikrai padarys pažangą, jeigu glaudžiai bendradarbiausite su pedagogais, specialistais, ugdymo įstaigos administracijos atstovais. Kartu su jais numatykite vaiko ugdymo tikslus, kartu siekite užsibrėžtų tikslų. Bendradarbiavimas – kelias į sėkmę.
- Atminkite, kad vaiko SUP įvertinimas nepadaro Jūsų vaiko „neįgalio“ ir nežlugdo jo ateities. Priešingai, neįgalus vaikas gali pasidaryti tada, kai tuščiai švaistomas laikas, kai mokomasi to, kas jam per sudėtinga.
- Svarbu, kad tėveliai nedarytų už vaiką to, ką jis pats gali padaryti. Taip elgdami siugdysite vaiko savarankiškumą.
- Jeigu Jums kyla neaiškumų, ko nors nesuprantate dėl vaiko SUP visada klauskite, konsultuokitės su pedagogais, specialistais.
- Padėkite savo vaikui pasijusti mylimam, svarbiam, reikalingam, nors jis ir patiria nesėkmių moksle.
- Visada domėkitės savo vaiko pasiekimais.

- Atminkite, kad visi mes esame skirtingi, ir tai yra normalu. Juk būtų nenormalu, jei visi būtumėm vienodi.
- Jei Jūs, tėveliai, įtariate, kad Jūsų vaikas turi ugdymosi sunkumų, skubėkite išsiaiškinti ir pažinti problemą.
- Nepraraskite kantrybės, kai Jūsų vaikas ne iš karto supras kokią nors užduotį, pamirš Jūsų prašymus ir pan. Neskubėkite. Būkite kantrūs.
- Svarbiausia nepalikite savo vaiko vieno su jo problemomis, visada rodykite vaikui, kad jį mylite tokį, koks jis yra. „Nebėkite“ nuo vaiko nesėkmių, nebauskite jo pažeminimu, o visada domėkitės vaiko ugdymu, bendradarbiaukite su klasės auklėtoju ir kitais specialistais.